

Sygn. akt III AUa 1404/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 kwietnia 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Iwona Niewiadowska-Patzer (spr.)
Sędziowie:	SSA Katarzyna Wołoszczak del. SSO Wiesława Stachowiak
Protokolant:	st.sekr.sądowy Alicja Karkut

po rozpoznaniu w dniu 23 kwietnia 2013 r. w Poznaniu

sprawy z wniosku **W. R.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.**

o rentę rodzinną

na skutek apelacji pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Zielonej Górze

z dnia 10 października 2012 r. sygn. akt IV U 3604/12

o d d a l a apelację.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 20 czerwca 2012r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił W. R. prawa do renty po zmarłym w dniu 6 maja 2007r. mężu J. R..

W. R. wniosła odwołanie od powyższej decyzji do Sądu Okręgowego w Zielonej Górze, który wyrokiem z dnia 10 października 2012r. zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał wnioskodawczyni W. R. prawo do renty rodzinnej po zmarłym w dniu 6 maja 2007r. małżonku J. R. poczynając od dnia 11 kwietnia 2012r.

Podstawę rozstrzygnięcia Sądu Okręgowego stanowiły następujące ustalenia faktyczne i rozważania prawne:

Odwołująca W. R., urodzona (...), zgłosiła w organie rentowym w dniu 11 kwietnia 2012 r. wniosek o ustalenie uprawnień do renty rodzinnej po zmarłym w dniu 6 maja 2007r. mężu J. R..

J. R. na przestrzeni swego życia, według pozwanego udowodnił ogólny staż pracy w wymiarze 25 lat, 8 miesięcy i 3 dni.

W dziesięcioleciu poprzedzającym datę powstania niezdolności do pracy, która jest zarazem datą śmierci (okres od 6 maja 1997r. do 5 maja 2007r.) zmarły udokumentował staż pracy w ilości 1 rok, 7 miesięcy i 26 dni.

W oparciu o wyżej ustalony stan faktyczny Sąd Okręgowy stwierdził odwołanie jest zasadne.

Sąd Okręgowy powołując przepisy art. 57 ust. 1 i 2, 58, i 65 ust. 1 i 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wskazał, że kwestią sporną w niniejszej sprawie było ustalenie, czy w dacie śmierci J. R. spełniał warunki wymagane do uzyskania prawa do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy.

Sąd Okręgowy zwrócił uwagę na treść przepisu art. 57 ust. 2 ww. ustawy, wskazując, że zgodnie z tą regulacją art. 57 ust. 1 pkt 3 nie stosuje się do ubezpieczonego, który udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 25 lat dla mężczyzny oraz jest całkowicie niezdolny do pracy. Sąd Okręgowy wskazał, że organ rentowy nie kwestionował, że odwołujący udowodnił okresy składkowe i nieskładkowe w wymiarze 25 lat, 8 miesięcy i 3 dni, a także, że był całkowicie niezdolny do pracy. Sąd Okręgowy podzielił pogląd Sądu Najwyższego wyrażony w uchwale z dnia 23 marca 2006r. (I UZP 5/05) wskazując, że zmarły spełniał wymienione wyżej przesłanki przyznania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, a w konsekwencji odwołująca ma prawo do renty rodzinnej, dlatego Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję orzekając, jak w sentencji.

Apelację od powyższego wyroku wniósł organ rentowy, domagając się jego zmiany i oddalenia odwołania, ewentualnie uchylenia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu. Skarżący zarzucał naruszenie art. 58 ust. 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z FUS, wskazując, że powołany przepis obowiązuje od 23 września 2011r. i ma zastosowanie w niniejszej sprawie, a zmarły nie wykazał wymaganego 30 -letniego okresu składkowego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Apelacyjny podziela ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd I instancji, a także stanowisko i argumentację prawną Sądu Okręgowego.

Spór w niniejszej sprawie dotyczył ustalenia czy w dacie śmierci J. R. spełniał warunki wymagane do uzyskania prawa do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy. Organ rentowy zarzucał naruszenie art. 58 ust. 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, wskazując, że powołany przepis obowiązuje od 23 września 2011r. i ma zastosowanie w niniejszej sprawie, a zmarły nie wykazał 30-letniego okresu składkowego.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego zarzut organu rentowego jest bezzasadny.

Istotne jest, że zgodnie z art. 65 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, renta rodzinna przysługuje uprawnionym członkom rodziny osoby, która w chwili śmierci miała ustalone prawo do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy lub spełniała warunki wymagane do uzyskania jednego z tych świadczeń. Oceny tego, czy osoba zmarła spełniała przesłanki prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy należy dokonywać na dzień śmierci tej osoby, tj. w niniejszej sprawie - datę 6 maja 2007r., co wprost wynika z powołanej regulacji prawnej. Błędnie zatem organ rentowy wywodził, że w niniejszej sprawie ma zastosowanie art. 58 ust. 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z FUS 2011r., bowiem powołany przepis obowiązuje dopiero od 23 września 2011r.

W konsekwencji trafnie Sąd I instancji ustalił, że zmarły na dzień swojej śmierci spełniał przesłanki prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, bowiem udowodnił okresy składkowe i nieskładkowe w wymiarze 25 lat, 8 miesięcy i 3 dni, a także był całkowicie niezdolny do pracy (art. 65 ust. 2 cyt. ustawy). Przy wykładni art. 65 w związku z art. 57 i 58 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych - jak prawidłowo ustalił Sąd I instancji - należało uwzględnić stanowisko wyrażone w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 23

marca 2006 r., I UZP 5/05 (OSNP 2006 nr 19-20, poz. 305), które to stanowisko było aktualne w dacie śmierci męża wnioskodawczyni. W uchwale tej Sąd Najwyższy stwierdził, że renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiety lub 25 lat dla mężczyzny oraz jest całkowicie niezdolny do pracy (art. 57 ust. 2 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach), bez potrzeby wykazywania przewidzianego w art. 58 ust. 2 tej ustawy pięcioletniego okresu składkowego i nieskładkowego przypadającego w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed zgłoszeniem wniosku o rentę lub przed dniem powstania niezdolności do pracy. Tym samym, w odniesieniu do kręgu osób, o których mowa w art. 57 ust. 2, nie znajduje zastosowania art. 58 ust. 2, który w przypadku osób w wieku powyżej 30 lat wymaga, aby pięcioletni okres zatrudnienia przypadał w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed zgłoszeniem wniosku o rentę lub przed dniem powstania niezdolności do pracy. Powyższa wykładnia art. 57 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach może znaleźć zastosowanie także w odniesieniu do przesłanek uzyskania prawa do renty rodzinnej, ponieważ zgodnie z art. 65 ust. 2 tej ustawy przy ocenie prawa do renty rodzinnej przyjmuje się, że osoba zmarła była całkowicie niezdolna do pracy. Pozwala to na sformułowanie tezy, że prawo do renty rodzinnej przysługuje uprawnionemu członkowi rodziny osoby, która w chwili śmierci miała udowodniony okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiety lub 25 lat dla mężczyzny oraz była całkowicie niezdolna do pracy (art. 57 ust. 2 w związku z art. 65 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych), bez potrzeby wykazywania przewidzianego w art. 58 ust. 2 tej ustawy pięcioletniego okresu składkowego i nieskładkowego, przypadającego w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed śmiercią tej osoby (por. także wyrok SN z 24 kwietnia 2008r., II UK 235/07).

Wobec powyższego, zdaniem Sądu Apelacyjnego, zarzuty apelującego nie mogły zasługiwać na aprobatę, a wyrok Sądu Okręgowego, trzeba uznać za prawidłowy i mający odzwierciedlenie w ustalonym stanie faktycznym i prawnym.

Konkludując, Sąd Apelacyjny na mocy art. 385 k.p.c. apelację oddalił, nie znajdując podstaw do jej uwzględnienia.

SSA Katarzyna Wołoszczak SSA Iwona Niewiadowska-Patzer del.SSO Wiesława Stachowiak